

Sygn. akt III KZ 74/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2015 r.
zażalenia **M. K.**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 24 września 2015 r.

w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do wniesienia kasacji i wyznaczenia
obrońcy z urzędu do jej sporządzenia i podpisania

p o s t a n a w i a:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie w części
dotyczącej odmowy przywrócenia terminu do wniesienia kasacji;**
- 2. pozostawić bez rozpoznania zażalenie na odmowę
wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2013 r., w sprawie V Ka 115/13, Sąd Okręgowy w Lublinie, zmieniając częściowo wyrok Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 30 października 2012 r., sygn. akt IV K 1180/11, utrzymał w mocy skazanie M. K. za przestępstwo określone w art. 296 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Działający w postępowaniu drugoinstancyjnym obrońca z urzędu złożył wniosek o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem.

Obecnie, tj. 18 sierpnia 2015 r., M. K. wystąpił z wnioskiem o przywrócenie mu terminu do wniesienia kasacji od powyższego wyroku Sądu odwoławczego,

składając zarazem wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do dopełnienia tej czynności.

Postanowieniem z dnia 24 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Lublinie obu wniosków skazanego nie uwzględnił.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący obstaje przy twierdzeniu, że niedotrzymanie przez niego terminu do wniesienia kasacji nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych, które jego zdaniem wynikały z niepouczenia go przez Sąd o sposobie i terminie wniesienia tego środka, przy czym w stosunku do wniosku dodatkowo podnosi, iż zawiadomienie o terminie rozprawy odwoławczej, na której nie był obecny, nie zostało mu prawidłowo dręczone, ponieważ jego odbiór pokwitowała siostra, która mu go nie przekazała. W zażaleniu skarżący wysuwa ponadto zastrzeżenia co do faktu wystąpienia przez obrońcę z urzędu z tzw. zapowiedzią kasacji, choć jego uprawnienie do obrony wygasło, tak jak i upadł jego obowiązek informowania oskarżonego o „etapie sprawy”. Na tej podstawie skarżący wnosi o uwzględnienie przedłożonych wniosków.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rozpoznając zażalenie w części skarżącej odmowę przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, stwierdzić należało jego całkowitą bezzasadność.

Przepis art. 126 § 1 k.p.k. zezwala na przywrócenie terminu do wykonania czynności w razie wykazania, że niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a zarazem wówczas, gdy z wnioskiem o przywrócenie terminu strona wystąpi w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana.

W realiach sprawy słusznie przyjęto, że złożenie przez wnioskodawcę równoległego wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kasacji stanowiło dopełnienie wspomnianej czynności. Trafnie jednakże podkreślono i to, co skarżący całkowicie przemilcza w zażaleniu, iż z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji wystąpił on ze znacznym przekroczeniem 7-dniowego terminu zawitego, liczonego od daty ustania hipotetycznej przeszkody, która miała mu uniemożliwić dopełnienie czynności w terminie.

W sprawie jest oczywiste, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji został przez M.K. złożony z ewidentnym, bowiem około dwuletnim przekroczeniem terminu do wystąpienia z tą skargą. Zapoznanie się z przebiegiem postępowania po wydaniu prawomocnego wyroku potwierdza przy tym, że wnioskodawca dysponował wiedzą zarówno o zapadnięciu prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego, jak i o sposobie jego zaskarżenia, co najmniej od października 2013 r., tj. od czasu gdy zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich o kasację. Powyższe wynika wprost z treści pisma Rzecznika z dnia 15 października 2013 r. (podanego zresztą do wiadomości skazanego - k. 4072), zwracającego się do Sądu o udostępnienie akt w powyższym celu. Już tylko na marginesie można dodać, że zwracając akta w dniu 7 marca 2014 r. Rzecznik poinformował, iż kasacji nie wniesie (k. 4088). W tej sekwencji zdarzeń żadne z pism procesowych wnioskodawcy nie tłumaczy powodów wystąpienia z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji dopiero w dniu 18 sierpnia 2015 r.

Niezależnie od powyższego, uznać należało, iż żadna z przyczyn podawanych przez wnioskodawcę jako przeszkoda dopełnienia czynności w terminie nie została dostatecznie wykazana. Powołanie się przez skarżącego na fakt jego nieobecności na rozprawie odwoławczej, a przez to na nieuzyskanie wiedzy o sposobie i terminie wniesienia kasacji, nie może być uznane za wystarczający powód uchybienia terminowi. Uznanie zawiadomienia na rozprawę odwoławczą za doręczone oskarżonemu prawidłowo, nastąpiło w zgodzie z przepisem art. 132 § 1 k.p.k. - zwłaszcza przy uwzględnieniu adnotacji na zwrotnym poświadczeniu odbioru przez siostrę oskarżonego o podjęciu się oddania przesyłki adresatowi (k. 4040). Zgłoszona dopiero w zażaleniu okoliczność nieprzekazania oskarżonemu tego zawiadomienia brzmi mało wiarygodnie, a przypomnieć trzeba, że to na wnioskodawcy spoczywa ciężar wykazania (a nie tylko uprawdopodobnienia) istnienia przeszkody niedochowania terminu.

Na taką ocenę nie mają również wpływu argumenty zażalenia dotyczące zachowania obrońcy z urzędu. Skarżący nie podnosi, że nie został poinformowany przez obrońcę o treści wyroku Sądu odwoławczego oraz o możliwości, sposobie i terminie wniesienia kasacji. Poza sporem natomiast należy pozostawić, że wyznaczony z urzędu obrońca - zobowiązany do podejmowania czynności do

czasu prawomocnego zakończenia postępowania - uprawniony jest również do podejmowania takich czynności po jego zakończeniu (art. 84 § 1 k.p.k.).

Uwagi skarżącego na temat czynności procesowych podejmowanych na rozprawie odwoławczej pod jego nieobecność, pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do podważenia zaskarżonego postanowienia w omawianej części, stwierdzając jednocześnie brak podstaw - w świetle art. 528 § 1 pkt. 2 k.p.k. - do rozpoznania przyjętego zażalenia na rozstrzygnięcie o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji (art. 531 § 1 k.p.k.), jako że na rozstrzygnięcie to zażalenie nie służy.